

Erfaringsrapport fra et Erasmus-semester i Heidelberg

Åshild Grøtan, høsten 2016

Jeg må starte med å si at Heidelberg er en flott studentby, og jeg anbefaler alle å reise dit! Det er mange internasjonale studenter der, og de har en veldig aktiv ESN-komité (Erasmus Student Network) som har ukentlige arrangementer, helgeturer, fester og diverse, og gjør det veldig lett å bli kjent med andre studenter. I tillegg er det AEGEE (Association des États Généraux des Étudiants de l'Europe), en lignende organisasjon som også arrangerer mye sosialt ilt semesteret. Søk opp disse på FB før du reiser, de har sannsynligvis arrangementer allerede når du kommer.

Heidelberg er ingen storby. Man går mye i de samme gatene, og de som vil på f.eks. shopping eller en større kino drar f.eks. til nabobyen Mannheim. Men byen har, etter min mening, perfekt størrelse for en studentby – med sykkel kommer man seg omtrent hvor som helst på under et kvarter, og i tillegg er det gode kollektivtilbud. Det er rikelig med uteliv, kafeer og restauranter, parkområder ved elven og mye som skjer. Det er tett med studenter her, og det (som vi vet i Ås) skaper liv.

Språklig

September, med fire-ukers tyskkurs, var kanskje den beste måneden hele semesteret – tre timer forelesning hver formiddag i en liten klasse som man blir godt kjent med, halvtimes pause med gratis «Frühstück» - med kaffe og bakeri-varer, hvor vi ble kjent på tvers av klassene. Ut i det fine været med nye venner hver ettermiddag og kveld. Livet var ganske digg i september. Og vi lærte mye tysk på den måneden, de har veldig flinke lærere.

Det er veldig gode muligheter for å lære tysk godt på et semester her, men du må bestemme deg for det, og være litt sta. Det er veldig fristende å slå over på engelsk i starten, men plutselig har du gått et semester og snakket nesten bare engelsk. Mange internasjonale er litt blyge med tysken sin, og velmenende tyskere vil gjerne «hjelp deg» ved å slå over på engelsk. De er stort sett veldig flinke i engelsk, så det er heller ikke et problem hvis du ikke er interessert i å lære tysk. Men hvis du vil lære det: vær litt sta. Stort sett setter folk rundt også pris på det.

Et annet tips hvis du vil lære så mye språk som mulig: bruk språkkurset på nett, som vi får via Erasmus, før du reiser. Jeg synes kurset er ganske bra, og det er mye lettere å utvikle tysken din og snakke med tyskere hvis du kan mer på forhånd, og kommer inn i en klasse på B2 eller C1 på intensivkurset.

Faglig

Jeg reiste som miljøfysikkstudent på mitt 5. semester. På universitetet i Heidelberg har de et eget miljøfysikkinstitut (Institut für Umweltp Physik, IUP), hvor de har flere fag som passer godt inn som spesialiseringsemner i vårt miljøfysikk-program, spesielt hvis du er interessert i klima.

Jeg tok *Environmental physics*, *Physics of the Atmosphere* og *Physics of terrestrial systems*. Disse er på masternivå, og skal derfor gå på engelsk (men går gjerne på tysk hvis ingen studenter har noe imot det). Førstnevnte er et såkalt «kjernefag» som de andre bygger på, men det var ikke noe problem å ta samtidig. Jeg synes det var veldig interessant, og anbefaler absolutt å ta det. Det har et ganske annet

innhold enn miljøfysikkfaget på NMBU – veldig lite kjernefysikk, men mye klima og fluiddynamikk. *Physics of the Atmosphere* var et godt supplement til det første. Også interessant, spesielt hvis du er interessert i meteorologi og klima og vil ha litt mer enn FYS160/1. *Physics of terrestrial systems* krever mye mer jobb enn hva de fire studiepoengene tilsier, i hvert fall hvis man vil forstå hva det er vi regner på. Det er mye snakk om kapillærkrefter og konduktivitet, og målet med faget er å se på vannstrømninger gjennom forskjellige typer jord. De siste ukene simulerte vi strømningssystemer gjennom et tverrsnitt på et par kvadratmeter over et par uker. Det er absolutt interessant, selv om det fokuserer på litt mindre skalaer enn hva hadde sett for meg. Men for all del – anbefales!

Jeg opplevde at det faglige nivået på fysikkfakultetet her er ganske høyt. Kanskje ikke mye høyere enn hva man kan forvente på masternivå, men jeg hadde ikke alle forkunnskaper man burde ha til å forstå alt vi gjorde. For en miljøfysikkstudent som vil ta fag på masternivå her, anbefaler jeg egentlig å reise 4. år. Det gikk fint med meg på 3. år også, men jeg stresset mye over å ikke kunne bl.a. kvantefysikk, fourier-transformasjoner, partielle diff.likninger og annet. Jeg tok bare 16 studiepoeng i semesteret (pluss 8 sp tysk i september). Det var nok. Jeg merket generelt veldig godt at fysikkstudentene her er veldig flinke og har vært gjennom mye som jeg ikke hadde sett før. Det er en utfordring, men ikke uoverkommelig.

Viktig råd: Finn deg kollokviegruppe i hvert fag fra starten av!! Vi hadde verken øvingstimer, som vi er vant med på NMBU, pensumbok eller løsningsforslag, og det skal leveres oppgaver hver uke i alle fag. Det å ha noen å jobbe med var alfa og omega for meg!

Praktisk

Når det gjelder det administrative synes jeg vi får veldig god oppfølging og informasjon fra Studierendenwerk (tilsvarende studentsamskipnaden). De sender mye mail før semesterstart ang. forberedelser og er tilgjengelig hvis man har diverse spørsmål. Det tok overraskende lang tid før jeg ble kontaktet, men det er bare pga. at semestrene starter så send i Tyskland. Mail kommer.

Kontakt med universitetet var litt vanskeligere. Man blir henvist til en liste over institutt for å velge sin fagkoordinator og ta kontakt med dem selv, men siden jeg var innskrevet på matteinstituttet, men ville ta fysikkfag, falt jeg litt mellom to stoler, og det tok en stund før jeg fikk bekreftet at jeg skulle forholde meg til de på matteinstituttet. Jeg fikk aldri noen veiledning i Heidelberg om hvilke fag jeg skulle ta – da må man nok mase mer, og kanskje heller kontakte «Fachschaft MathPhys», altså linjeforeningen. Jeg har ikke brukt dem noe særlig, men de skal være hjelpelige med slike ting, og vil gjerne bli kontaktet.

Tips: Få learning agreement underskrevet før du reiser. Det er ikke så farlig om du ikke ender opp med å ta akkurat de fagene du skriver opp der, men det tar veldig lang tid å få penger både fra lånekassen og Erasmus hvis du skal fikse det uti oktober, når endelig studiekatalog kommer.

Jeg trodde jeg kom til å miste flere uker av vårparallelten i Ås, pga. at vintersemesteret i Tyskland går ut i februar/mars. Men det trengte jeg ikke – det var bare å sende mail til foreleser og be om tidlig eksamen, så fikk jeg muntlig eksamen på en dato som passet meg. Det er ikke sikkert de gjør dette i alle fag, men prøv!

Å finne bolig har heller ikke vært et problem for noen jeg kjenner – du fyller ut et kort søknadsskjema til Studierendenwerk før du reiser, og blir tildelt et rom, sannsynligvis fra 2. september. Det er billig å bo, og stort sett god standard.

Det finnes mange nyttige FB-grupper, som «Free your stuff Heidelberg», «Sell your stuff Heidelberg», «Fahrrad Flohmarkt Heidelberg» (kjøpe/selge sykkel), og selvsagt Erasmus Heidelberg (lages nytt hvert år). Lurt å sjekke ut fra starten av!

Som sagt: utveksling i Heidelberg anbefales på det sterkeste! Du kommer til å ha det gøy, få mange venner og lære mye.

Ta gjerne kontakt om du lurer på noe mer.

Åshild Grøtan